

MANUS

NR 3
SEPT
2013

SVERIGES LÄROMEDELSFÖRFATTARES FÖRBUNDS TIDSKRIFT

Makten över skolan - debatt i Almedalen

Wiwi Ahlberg, SLFF, Bo Jansson, LR, Lotta Edholm, (FP), och Maria Stockhaus, (M), i debatten Makten över skolan. Dessutom medverkade Per Kornhall, författare och lärare.

För sjätte året i rad ställde SLFF upp i debatt. I år - Makten över skolan - i ett samarrangemang mellan SLFF och Lärarnas Riksförbund - LR.

STYRNING I debatten deltog Wiwi Ahlberg, vår förbundsordförande, Bo Jansson, ordförande i LR, Lotta Edholm, skolborgarråd i Stockholms stad och ordförande i utbildningsnämnden (FP), Maria Stockhaus, kommunalråd i Sollentuna (M) samt Per Kornhall, författare och lärare. Pelle Thörnberg var moderator.

Den svenska skolan styrs genom de mål och regler som anges av staten, finansieras av kommunerna och realiserar av lärarna. En bärande idé i styr-

ningen av skolan är att det är lärarnas professionella bedömningar som ska avgöra hur målen ska nås, med utgångspunkt tagen i elevernas behov.

Men vilka möjligheter har lärarna att styra över genomförandet av utbildningen? Vilken makt har lärarna över val av läromedel och undervisningsmetoder? Vilken betydelse får detta för eleverna? Många tuffa frågor ställdes av Pelle Thörnberg som inledde med att intervjua deltagarna före själva debatten.

Statlig finansiering

Per Kornhall var först ut och menade att vi måste se över valfrihetens och skolpengens konsekvenser för skolan. Det sker ett smygförstatligande. Vi

måste säkerställa att elever får vad de har rätt till enligt skollagen.

I Norge ser man utvecklingen i Sverige som ett avskräckande exempel. På frågan vilket land som kan tjäna som modell svarade Per Kornhall att Finland i många avseenden kan visa hur skolan ska fungera: med en satsning på tidiga skolår och på att få duktiga lärare samt att ha kvar en skola som vi en gång gjorde oss av med.

Wiwi Ahlberg betonade att för att skolan ska fungera måste där finnas välutbildade och skickliga lärare och skolledare. Där måste också finnas bra läromedel samt kontinuerlig kompetensutveckling för lärarna. Allt detta kostar pengar och därför behövs en statlig finan-

siering av skolan. Lärarna har halkat efter kraftigt vad gäller löneutveckling, vilket för med sig att de vassaste studenterna inte längre söker sig till lärutbildningen.

Detta innebär att läromedlen blir allt viktigare. På frågan om vem som ska skriva dessa svarade Wiwi, att det är ett tungt jobb att vara lärare och att man kanske inte vill eller orkar satsa hela sin fritid på att skriva.

När läromedel ställs mot internet har läromedel som skrivs av skickliga engagerade lärare en kvalitetsstämpel, medan material som finns på internet, varken är åldersmässigt eller svårighetsmässigt anpassat. Beträffande det faktum att allt fler elever förses med egen dator och att detta ska lösa alla problem, ställde Wiwi frågan: Är det bara jag som ser att kejsaren är naken?

Olika villkor

Bo Jansson pekade på alltför olika villkor för elever och lärare i olika kommuner. Det måste finnas likvärdiga möjligheter och villkor för alla oavsett kommun. Det behövs kraftiga löneökningar för lärare och en nationell försörjning är nödvändig för att säkerställa likvärdigheten så att kommunerna kan fokusera på annat. Han visade även på resultat som framkommit vid en enkät-

Läs mer om SLFF i Almedalen på s. 4

Artikeln fortsätter på nästa sida.

Sveriges Läromedelsförfattares Förbund - SLFF

Huvudorganisation för Sveriges läromedelsförfattare

Adress: Drottninggatan 61, 111 21 Stockholm

Telefon: 08-440 84 80

Telefax: 08-440 84 89

Jurister: tfn. tid 9.30-12.00

E-post: adm@slff.se

Internet: www.slff.se

Plusgiro: 60 71 35-1

Styrelse

Ordförande:

▶ Wiwi Ahlberg, Johanneshov wiwi.ahlberg@slff.se

Vice ordförande:

▶ Lena Odeldahl, Älvsjö lena.odeldahl@gmail.com

Ledamöter:

▶ Dan Andersson, Apledaredan@danandersson.se

▶ Per Björgell, Råå per.bjorgell@gmail.com

▶ Gunilla Ekström, Åtvidaberg gunilla.ekstrom@telia.com

▶ Niklas Gyulai, Lingham niklas.gyulai@gmail.com

▶ Lennart Junermark, Lerum lennart@junermark.se

▶ Monika Norman, Nacka monika.n@telia.com

Kansli

Förbundsdirigör:

▶ Jenny Lundström jenny.lundstrom@slff.se

Förbundssekreterare:

▶ Christina Laurin christina.laurin@slff.se

Förbundsjurist:

▶ Annelie Lindmark annelie.lindmark@slff.se

Jurist:

▶ Rachel Sela rachel.sela@slff.se

Informatör/webbredaktör:

▶ Anita Hyttinen anita.hyttinen@slff.se

Ekonomikonsult:

▶ Per Solnes per.solnes@slff.se

Lokala grupper/Gruppledare

Gotland

▶ Karin Danielsson karin.danielsson42@gmail.com

▶ Laila Modin modin.laila@gmail.com

Göteborg

▶ Mona Gidhagen mona.gidhagen@stenungsund.se

▶ Leif Jarlén leif.jarlen@telia.com

▶ Kurt Olsson kurt.o@swipnet.se

Linköping

▶ Ingela Dellby dellby@telia.com

▶ Niklas Gyulai niklas.gyulai@gmail.com

Malmö/Lund

▶ Stefan Haskå stefanhaska@gmail.com

▶ Bengt Kjollerström bengt@kj2.se

Stockholm

▶ Jan-Axel Kylén kyleneutb@brfingemar13.se

▶ Monika Norman monika.n@telia.com

▶ Agneta H Shaw msagneta@hotmail.com

Umeå

▶ Kerstin Holmlund kerstin.holmlund@educ.umu.se

Uppsala

▶ Göran Lindgren goranlin@gmail.com

▶ Åsa Morberg amg@hig.se

Digitaliseringen - en spännande framtid men kloka beslut måste tas ...

En varm och skön sommar går mot sitt slut. En sommar där debatten om skolan har varit het. Inte minst i Almedalen där många seminarier just handlade om skolan ur olika perspektiv. Där var främst två frågor som debatterades; skolans huvudmannskap och digitaliseringen.

När det gäller frågan om var ansvaret för skolan ska ligga verkar de flesta partier idag vara eniga kring det olämpliga i att varje kommun ska ha hela ansvaret. Självklart är det så att en liten och fattig kommun inte kan erbjuda sina invånare samma kvalitet i utbildningen som en stor och rik kommun. Och just däri ligger det största problemet, vi har fått en skola som ser helt olika ut beroende på var vi råkar bo.

Den andra debattfrågan är mer komplicerad. Att vi lever i ett allt mer digitaliserat samhälle återspeglas också i skolan. De flesta av landets kommuner har satsat på "en - till en", vilket betyder att alla elever ska

få varsin egen bärbar dator eller läsplatta. Hur dessa sedan ska komma till användning i undervisningen är mer oklart. Satsningen är dyr och kan leda till att man inte har råd att fylla dessa apparater med ett vettigt innehåll, läs digitala läromedel. Inte heller har lärarna getts den kompetensutveckling som krävs för att kunna utnyttja potentialen som datorer och läsplattor innebär.

SLFF:s styrelse hade sitt årliga strategimöte häromdagen. Till detta hade Göran Krafft från Kairos Future samt SLFF-medlemmen och IT-pedagogen Fredrik Pedersen-Dambo inbjudits. Göran Krafft beskrev den senaste framtidsstudien han genomfört som handlar om framtidens lärande och lärare.

Han menar att skolan just nu befinner sig mitt i ett paradigmskifte. Slutsatsen som dras i studien är att framtidens lärare kommer att bli mer specialiserade, d.v.s. att det behövs flera olika typer av lärartjänster för att skolan ska fungera. (En sammanfattning av rapporten

finns att läsa på www.kariosfuture.com).

Fredrik Pedersen-Dambo gav oss en utbildning kring framtidens läromedel i digital tappning. Vi fick se en förbluffande mängd användbara program och verktyg och insåg ännu tydligare vilken komplicerad situation såväl lärare som läromedelsförfattare och förlag befinner sig i. Denna utbildning finns också som rikskurs för SLFF:s medlemmar och kan varmt rekommenderas.

MIN EGEN SLUTSATS efter denna sommar är att vi går en spännande framtid till mötes där många kloka beslut måste tas för att utvecklingen ska gå åt rätt håll ...

Wiwi Ahlberg
Ordförande

Fortsättning på artikeln från s. 1

Debatt: Makten över skolan ...

undersökning, där det tydligt framgår att väljare oavsett partipreferenser ser skolan som en huvudfråga i nästa val. Det är lärarna som vinner valet 2014, sa Bo Jansson.

Maria Stockhaus menade att det är viktigt att satsa på professionaliteten hos lärarna och att det är en övertro att det finns mer pengar hos staten än hos kommunerna. Hon vill ha bort detaljstyrningen och ansåg också att lärarlöner bör höjas. Hon menade även att det är för lite fokus på vad som faktiskt händer i klassrummet.

Lotta Edholm påpekade också att det är så olika i olika kommuner och att Folkpartiet hela tiden varit för ett förstatligande av skolan.

UNDER DEN EFTERFÖLJANDE debatten diskuterades vinstintressen, nedläggande av skolor, vilket också sker i kommunal regi, bristen på tid för lärare att hinna gå igenom alla dokument, försämrade villkor för lärare, att lägga makten närmare lärarna och att se läromedlen som en del av vår kultur. Wiwi framförde också att förlagen tar

allt mer ansvar för att se till att det finns digitalt material.

Jenny Lundström som inledde arrangemanget avslutade med att säga att: Makten över skolan måste säkras med ett tydligare ansvarstagande för skolan. Se till att öronmärka pengar för läromedel, det är varje elevs rättighet.

Lena Odeldahl

Redaktionen

Se hela debatten via länk på www.slff.se. Se även debattartikeln om skolans likvärdighet på s. 3.

MANUS

Medlemstidskrift för Sveriges Läromedelsförfattares Förbund

Ansvarig utgivare: Jenny Lundström

Redaktion: Anita Hyttinen, anna.hyttinen@slff.se

Lena Odeldahl, lena.odeldahl@gmail.com

Form: Editor Publishing, www.editor.se

Annonser: Anita Hyttinen, 08-440 84 80, anita.hyttinen@slff.se

Har du synpunkter på innehållet eller idéer om vad vi ska ta upp i Manus?

E-posta till anita.hyttinen@slff.se

Redaktionen ansvarar ej för icke beställt material. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera beställt material.

Prenumeration: 200 kr inkl. moms/år. Gratis för medlemmar.

Tryck: Ljungbergs Tryckeri, Klippan, sept 2013

ISSN: 2000-4028